

[Søren P. Larsen.]

„fordyrer man Uddannelsen meget betydeligt og vanskeliggør den for ubemidlede, hvilket i og for sig er betænkeligt nok; men det for Læreruddannelsen værste vil dog være, at man afskærer dem, der i lidt modnere Alder bestemmer sig for Lærergerringen, fra at komme ind. De har hidtil med den Udvikling og Modenhed, som Livet paa mange Maader kan give læselystne unge, eller som et Højskoleophold maaske har givet dem, kunnet nøjes med et Forberedelsesaar, som de har haft noget ud af, netop fordi de havde en større aandelig Udvikling end ganske unge Realister. Og hvad der endda er Hovedsagen: de har næsten altid ved den friere, mindre eskamensbundne Maade, de har tilegnet sig Kundskab paa, ikke blot kunnet staa Maal i Arbejdsevne med selv de flinke Realister, men de har hørt til de Elever, der har faaet mest ud af deres Seminarietid. Det er en Uret at afskære dem Muligheden for at komme ind eller at gøre Forberedelsen 2- eller 3-aarig for dem, og det vil ikke højne Lærerstanden, om den Slags Folk skal savnes paa Seminarierne, saa disse herefter kun faar 17-aarige Realister.“

Med Hensyn til den Ventil, som den højtærede Undervisningsminister i sit Forslag har sat ind gennem Paragraffen om, at de, der ved tidligere pædagogisk Virksomhed har vist Lyst til og Anlæg for Lærergerningen, kan komme ind ved en særlig Optagelsesprøve, bemærker Seminarieførstander Vinther, at denne Bestemmelse, som han tager Hatten af for, vilde have haft mere at sige for 20 Aar siden end i Dag, idet han derved tænker paa den Lærergerning, som en lang Række Lærere havde gennem deres første Aar, den saakaldte Vinterlærervirksomhed, som nu er, som han siger, „en saga blott“.

Jeg skal følge Formandens Henstilling om ikke at gaa i Enkeltheder og indskrænke mig til disse Bemærkninger. Jeg vil hævde som min Opfattelse, at paa ganske enkelte Omraader har vi faaet smaa Indrømmelser ved de Ændringer, som vi har været med til at foreslaa sammen med det øvrige Udvalg, men selv med disse Forbedringer finder vi ikke, at Lovforslaget er skikket til at blive ophøjet til Lov. Vi vilde under Forhandlingerne gerne have strakt os noget længere, om vi derved paa Omraader, som vi ansaa for de væsentlige, kunde have opnaaet Indrømmelser af Betydning. Det er imidlertid ikke blevet Tilfældet.

Det tresidede Flertal har nu Stykken til at gennemføre Lovforslaget og vil naturligvis gøre det. Vi vil fralægge os Ansvaret herfor, og for at ingen skal være i Tvivl om vor Stilling, vil jeg tilraade ærede Medlemmer, der deler vort Syn paa denne Sag, at stemme imod Lovforslagets Vedtagelse her i Tinget.

Det vil staa fast efter denne Forhandling, at det bliver Eksamensskolernes Folk, der fortrinsvis kommer til at befolke vore Seminarier. Det vil ogsaa efter denne Forhandling staa fast, at det skal være meget begavede Elever, hvis de skal kunne tage denne Lærereksamen paa 5 Aar. Det normale vil blive, at det vil blive unge Mennesker med Mellem- og Realskolen som Baggrund, der søger Optagelse. Den stærke Fagdeling i Lovforslaget tiltaler os heller ikke. Jeg vil derfor anbefale ærede Medlemmer her i Salen at stemme imod Lovforslagets Vedtagelse.

Vesterager: Det Lovforslag, som nu foreligger til Vedtagelse ved tredje Behandling, har gennemgaaet en lang og grundig Behandling gennem Aarene. Det er ikke en kort Tid, vi har brugt til at drøfte dette Spørgsmaal, det er en lang Aarrække; og det er derfor ret interessant at se tilbage paa, hvorledes Udviklingen er foregaaet. Jeg vil da ogsaa gerne have Lov til, før vi nu skal til at stemme om dette Lovforslag, at gøre nogle enkelte almindelige Bemærkninger.

Naar man faar at vide, at den første Seminarielov, vi havde her i Landet, stammer fra 1791, og at man allerede ved denne Seminarielov var saa langt fremme, at man forlangte, at Undervisningen skulde være 3-aarig, og at der foruden i de almindelige elementære Skolefag ogsaa skulde undervises i Tysk og i nogle praktiske Fag, som f. Eks. Husflid, Havedyrkning og Bivavl, ser det lidt underligt ud, at man nu fra en bestemt Side her i denne Sal saa stærkt bekæmper Tanken om i det hele taget at give vordende Lærere Sprogundervisning og mener, at det skal være saa fuldstændig forkert at gaa en lille Smule længere frem med Hensyn til Undervisningstiden, end man var i 1791, 2 Aar efter at den store Skolekommission af 1789 var nedsat.

Jeg maa i Virkeligheden noget beundre den Dristighed, Venstre har, naar det fremstiller det, som om det var stridende mod de konservative Ideer og Interesser, at man nu skulde gøre et lille Skridt fremad. Jeg maa straks sige til den ærede Ordfører for Venstre, at jeg har ikke det mindste